

Sygn. akt: I C 494/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2023 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Krystian Szelağ
Protokolant:	Stażysta Aleksandra Siemieniuk

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2023 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z **powództwa (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko J. B.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej J. B. na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 191.859,72 zł (sto dziewięćdziesiąt jeden tysięcy osiemset pięćdziesiąt dziewięć, 72/100 złotych) wraz z maksymalnymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 180.929,71 zł od dnia 26.11.2021 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej J. B. na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 15.010 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów procesu;

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 13 kwietnia 2022 r. (data wpływu: 21 kwietnia 2022r.) **powód (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.** wniósł o rozpoznanie sprawy w postępowaniu upominawczym i zasądzenie od pozwanej J. B. na rzecz powoda kwoty 191.929,71 zł wraz z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie, liczonymi od kwoty 180.929,71 zł od dnia 26.11.2021 r. do dnia zapłaty. Ponadto, powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż strony zawarły w dniu 19.11.2019 r. umowę o kredyt gotówkowy nr (...), stanowiącą podstawę dochodzonego roszczenia. Zgodnie z postanowieniami umowy bank udzielił pozwanej kredytu w kwocie 193.679,41 zł z przeznaczeniem na finansowanie bieżących potrzeb konsumpcyjnych. Powód podał, że strona pozwana nie wywiązywała się z obowiązku spłaty rat kredytu, przez co naruszyła warunki umowy. Strona powodowa wezwała pozwaną do zapłaty zaległej kwoty, poinformowano ją również o możliwości restrukturyzacji zadłużenia. Z uwagi na brak reakcji pozwanej na powyższe, powód wypowiedział jej umowę kredytu (pozew k. 4-6v.).

W odpowiedzi na pozew, **pozwana J. B.** wniosła o rozłożenie dochodzonego pozwem świadczenia na osiemdziesiąt równych, płatnych miesięcznie rat – na podstawie art. 320 k.p.c. oraz nieobciążanie jej kosztami postępowania, na podstawie art. 102 k.p.c.

W uzasadnieniu pozwana uznała powództwo i wykazała wolę wykonania zobowiązania w sposób dobrowolny. Wskazała, iż otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 3.600 zł miesięcznie, ponosi koszty wynajmu mieszkania w wysokości 4.400 zł oraz samotnie wychowuje małoletnią córkę, a ojciec dziecka, który jest obcokrajowcem, nie partycypuje w kosztach utrzymania dziecka, w związku z czym pozwana nie jest w stanie jednorazowo uiścić kwoty dochodzonej przez powoda, dlatego też wniosła o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty – na podstawie art. 320 k.p.c. Pozwana podała, że spłaca również ciężące na niej zobowiązania względem wierzycieli: (...) S.A. oraz (...) S.A. Nadto wskazała, że nie posiada żadnego majątku, z którego mogłaby dokonać spłaty na rzecz powoda (odpowiedź na pozew k. 92-98).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana J. B. w dniu 19 listopada 2019 r. zawarła z powodem (...) Bank (...) S.A. umowę o kredyt gotówkowy Nr (...).

Przedmiotem powyższej umowy było udzielenie pozwanej kredytu w kwocie 193.679,41 zł z przeznaczeniem na finansowanie bieżących potrzeb konsumpcyjnych lub na inny dowolny zadeklarowany cel, w tym na spłatę posiadanych zobowiązań kredytowych w Banku lub innych bankach, finansowanie prowizji z tytułu udzielenia kredytu oraz na finansowanie pierwszej raty składki ubezpieczeniowej (§ 1 umowy).

Od udzielonego kredytu bank pobierał odsetki wg zmiennej stopy procentowej, która na dzień zawarcia umowy wynosiła 9,79% w stosunku rocznym (§ 3 ust. 1 umowy). Kredyt i odsetki miały zostać spłacone w 96 miesięcznych równych ratach (§ 6 ust. 1 umowy).

W § 6 ust. 2 umowy kredytobiorca zobowiązał się do terminowego dokonywania spłat kredytu i odsetek zgodnie z umową i harmonogramem spłat. Natomiast zgodnie z § 9 ust. 2 umowy w razie nieterminowej spłaty zobowiązania, Bank miał prawo naliczyć odsetki maksymalne za opóźnienie.

Całkowita kwota do zapłaty została określona w § 4 ust. 2 umowy i wynosiła ona na dzień jej zawarcia 299.155,96 zł i składały się na nią:

1. całkowita kwota kredytu w wysokości 182.950,00 zł,
2. całkowity koszt kredytu w wysokości 116.205,96 zł, w tym:
 - a) prowizja z tytułu udzielenia kredytu w kwocie 50,00 zł,
 - b) odsetki od kredytu w kwocie 87.677,55 zł,
 - c) koszty ustanowienia zabezpieczenia w kwocie 0,00 zł,
 - d) koszty usług dodatkowych: składka z tytułu ubezpieczenia „(...)” w kwocie 28.478,41 zł.

W § 10 ust. 1 pkt 2 wskazano, iż Bank może wypowiedzieć umowę o kredyt z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia i zażądać spłaty całej należności w przypadku naruszenia warunków umowy.

Kredyt został wypłacony pozwanej w dniu 19 listopada 2019 r. w kwocie 193.679,41 zł.

(dowód: umowa o kredyt gotówkowy k. 41-43, regulamin k. 48-48v., taryfa opłat i prowizji k. 49-56v., zestawienie spłat za okres od 19.11.2019r. do 08.03.2022r.)

W dniu 7 kwietnia 2021 r. powód skierował do pozwanej ostateczne wezwanie do zapłaty przed wypowiedzeniem umowy, wyznaczając jednocześnie termin spłaty zaległości do dnia 28 kwietnia 2021 r.

Następnie w dniu 2 czerwca 2021 r. powód skierował do pozwanej oświadczenie o wypowiedzeniu umowy z zachowaniem 30 – dniowego okresy wypowiedzenia, które było podwójnie awizowane. Z treści tego pisma, wynikało, że pozwana nie dotrzymała warunków Umowy i nie uregulowała zaległości w kwocie 4.610,18 PLN pomimo uprzedniego wezwania do zapłaty. Jednocześnie powód stwierdził, że jeżeli w okresie wypowiedzenia zostanie dokonana całkowita spłata zadłużenia przeterminowanego, wypowiedzenie stanie się nieskuteczne. Natomiast w przypadku nieuregulowania zadłużenia przeterminowanego, bądź w uregulowania go w niepełnej wysokości umowa zostanie rozwiązana wraz z upływem okresu wypowiedzenia, a całość zobowiązań wynikających z umowy zostanie postawiona w stan wymagalności.

Powód wysłał do pozwanej w dniu 11 sierpnia 2021 r. wezwanie do zapłaty zadłużenia do dnia 25 sierpnia 2021 r. Jednocześnie podał, iż stan zadłużenia na dzień 11 sierpnia 2021 r. wynosił 187.623,97 PLN, w tym z tytułu:

- przeterminowanego kapitału 182.929,71 PLN, ,
- przeterminowanych odsetek 4.359,88 PLN,
- odsetek karnych 334.38 PLN.

Kolejnym pismem z dnia 29 września 2021 r. wezwano pozwaną do zapłaty kwoty 190.354,74 PLN w terminie do dnia 11 października 2021 r.

Jednocześnie poinformowano pozwaną, iż brak wpłaty lub kontaktu we wskazanym terminie spowoduje podjęcie działań prawnych tj. przekazanie sprawy na drogę postępowania sądowego.

(dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty k. 63, wypowiedzenie umowy k. 64, potwierdzenie odbioru k. 65-65v., wezwanie do zapłaty k. 69, wezwanie do zapłaty k. 70)

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 14 grudnia 2021 r. sygn. akt(...), referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie, VI Wydział Cywilny po rozpoznaniu pozwu wniesionego przez stronę powodową w dniu 26 listopada 2021 r. nakazał pozwanej J. B. w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłacić kwotę łączną 191.859,72 PLN wraz maksymalnymi odsetkami ustawowymi oraz kwotą 5.999,00 PLN tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na skutek sprzeciwu pozwanego z dnia 30 grudnia 2021 r., postanowieniem referendarza w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie, VI Wydziale Cywilnym z dnia 18 stycznia 2022 r., sygn. akt (...) i utraty mocy nakazu zapłaty z dnia 14 grudnia 2021 r. umorzono postępowanie w całości oraz oddalono wniosek pozwanego o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, a nadto stwierdzono, że każda ze stron ponosi koszty procesu związane ze swym udziałem w sprawie.

(dowód: pozew o zapłatę k. 71-71v., nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 72, sprzeciw pozwanej k. 72v.-73v., postanowienie o umorzeniu postępowania k. 75)

Z uwagi na to, iż pozwana nie odbierała korespondencji, odpis pozwu został doręczony pełnomocnikowi pozwanej w dniu 12 lipca 2022 r.

(dowód: elektroniczne potwierdzenie odbioru k. 84, historia statusów pisma k. 85, elektroniczne potwierdzenie odbioru k. 91)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle ustalonych okoliczności faktycznych powództwo podlegało uwzględnieniu w całości. Powód wykazał zasadność jak i wysokość dochodzonego przez siebie roszczenia. Nadto pozwana w toku postępowania uznała powództwo w całości jako zasadne.

Stan faktyczny został ustalony w oparciu o dokumenty przedłożone do akt sprawy, których wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała.

Okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie było zawarcie umowy kredytu gotówkowego nr (...) oraz to, że kredyt został pozwanej wypłacony i nie został spłacony. Okolicznością niesporną, bowiem niekwestionowaną przez stronę pozwaną było wysokość kapitału zadłużenia i stan jego wymagalności.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1896) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Zawarta przez strony 19 listopada 2019 r. umowa jest właśnie taką umową kredytu. W wykonaniu umowy bank wydał (udostępnił) kredytobiorczyni określoną sumę kredytową w złotych. Kredytobiorczyni zaś była zobowiązana do zwrotu w ratach kredytowych, z odsetkami i należnościami okołoumownymi. Zawarte w niej były elementy przedmiotowo istotne umowy kredytowej. Bank udzielał kredytu w kwocie 193.679,410 zł, a kredytobiorczyni miała to zwrócić uiszczając 96 miesięcznych rat kapitałowo-odsetkowych. Nie ulega wątpliwości, że strony łączyła właśnie taka umowa, co zresztą nie było w toku postępowania kwestionowane.

Jak się wydaje w świetle zebranego materiału dowodowego, także pozwana nie kwestionowała przedstawionych wyżej dowodów, a to z uwagi na fakt, że przytoczone przez powoda okoliczności były między stronami bezsporne. Jedyną okolicznością sporną był w zasadzie to, czy pozwana mogła skutecznie żądać rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty w trybie art. 320 k.p.c.. Powód bowiem ostatecznie nie wyraził zgody na takie rozłożenie.

Według art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenia, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Przepis ten ma charakter wyjątkowy, jego zastosowanie skutkuje uszczupleniem należności wierzyciela, a nadto odracza w czasie uzyskanie świadczenia. Przepis powyższy, nie zawiera katalogu sytuacji, w których celowym, bądź uzasadnionym byłoby rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty. Nie mniej jednak przepis ten wskazuje na sytuacje szczególnie uzasadnione, a nie ogranicza się jedynie do przypadków uzasadnionych. Powołany wyżej przepis stanowi szczególną normę prawa zawierającą tak zwane moratorium sędziowskie co do zasądzonej kwoty, pozwalające pozwanemu nabrać swoistego „oddechu” przed ostatecznym spłaceniem należności powoda. Choć ustanowiony jest w interesie dłużnika, stosując go Sąd powinien mieć jednak mieć na uwadze interesy obu stron. Sytuacja finansowa strony pozwanej jest jedną z okoliczności, które mają znaczenie dla oceny tego, czy występuje "szczególnie uzasadniony wypadek" w rozumieniu art. 320 k.p.c., nie jest to jednak okoliczność, która ex lege implikuje zastosowanie tej instytucji. Przeciwnie, fatalna, nie rokująca poprawy sytuacja finansowa strony pozwanej powinna - co do zasady - przemawiać za odstąpieniem od rozłożenia świadczenia na raty, gdyż z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, iż nie doprowadzi to do wykonania zobowiązania, a tylko odroczy uzyskanie przez wierzyciela tytułu egzekucyjnego (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 22 marca 2016 r., LEX nr 2025501). Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd uznał, że pozwana nie wykazała, aby rozłożenie świadczenia na raty gwarantowało jego spełnienie. Przeciwnie oświadczenia pozwanej złożone podczas jej

przesłuchania wskazują, że obecnie posiada duże zadłużenie, którego nie spłaca, dochody osiąmane przez pozwaną wystarczają wyłącznie na pokrycie bieżących potrzeb, przy czym jej trudności finansowe pogłębiają się. Nadto powód proponował pozwanej zaciągnięcie nowego kredytu konsolidacyjnego, który pozwoliłby jej na spłacenie powstałego zadłużenia w odpowiednich ratach. Jednak pozwana z tej możliwości nie skorzystała. Jak wskazała w swoich zeznaniach, nie chciała zaciągać kolejnego zobowiązania. Wobec niezaferowania żadnych innych dowodów przemawiających za uwzględnieniem wniosku strony pozwanej w omawianym zakresie, Sąd nie doszukał się podstaw do przyjęcia założenia, że zastosowanie przepisu art. 320 k.p.c. przyczyni się do zaspokojenia powoda. Jednocześnie w ocenie Sądu, analizując jedynie dowody, które znajdują się w aktach sprawy, stwierdzić należy, że trudno na ich podstawie uznać, iż w niniejszej sprawie zaszły jakieś szczególne okoliczności uzasadniające rozłożenie świadczenia na raty (wyrok SO w Poznaniu z dnia 30 lipca 2021 r. - XIV C 363/20, wyrok SO w Bydgoszczy z dnia 20 kwietnia 2022 r. - VIII GC 194/21, wyrok SN z dnia 9 kwietnia 2015 r. – II CSK 409/14).

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że roszczenie powoda jest zasadne w całości i z tych względów – na podstawie art. 69 ustawy Prawo bankowe w zw. z art. 471 k.c. **orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.** W ocenie Sądu powód wykazał, iż zadłużenie dochodzone niniejszym pozwem wynosi łącznie 191.859,72 zł jest rzeczywistym zadłużeniem pozwanej, które nie zostało przez nią spłacone. Wysokość należności nie była w toku postępowania kwestionowana przez pozwaną. Nadto, od kwoty kapitału w wysokości 180.929,71 zł należały się odsetki w wysokości odsetek maksymalnych (czyli w wysokości wynikającej z umowy) od dnia 26 listopada 2021 r. do dnia zapłaty.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. poprzez obciążanie pozwanego obowiązkiem ich zwrotu na rzecz powoda w całości, z uwagi na wynik procesu.